

O B R A Z L O Ž E N J E

Nacrta Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s tom javnom uslugom

Obveza je Općine Mošćenička Draga kao jedinice lokalne samouprave da temeljem članka 30. stavak 7. Zakona o održivom gospodarenju otpada („Narodne novine“ RH br. 94/13 i 73/17) (dalje u tekstu: Zakon) donese Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanju biorazgradivog komunalnog otpada (dalje u tekstu: Odluka). Odluka se mora donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom suglasno članku 169. Zakona. Uredbu o gospodarenju komunalnim otpadom („Narodne novine“ RH br. 50/17)(dalje u tekstu: Uredba) donijela je Vlada Republike Hrvatske 25. svibnja 2017. godine i stupila je na snagu 01. studenog 2017. godine.

Osnovna je svrha donošenja Odluke u skladu s Zakonom i Uredbom sustavna izmjena načina gospodarenja sa komunalnim otpadom. Skupljeni otpad se ne može više samo odlagati, već se mora postepeno uspostaviti sustav u kojem će se stvoreni otpad upotrijebiti kao sirovina za nove proizvode i za dobivanje energije. Da bi se to postiglo nameće se osnovna potreba **selektivnog i odvojenog prikupljanja različitih vrsta otpadnih stvari**. Prema članku 12. Zakona sve otpadne stvari su kategorizirane u katalogu otpada kao sastavnim dijelom Pravilnika o katalogu otpada („Narodne novine“ RH br. 90/15)

Suglasno članku 30. Zakona **javna usluga** se odnosi na prikupljanje biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada, pri čemu je:

- komunalni otpad iz kućanstva, otpad koji nastaje čišćenjem javnih i prometnih površina, otpad sličan otpadu iz kućanstva koji nastaje u gospodarstvu, ustanovama i uslužnim djelatnostima, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva,
- biorazgradivi komunalni otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom kao što su ostaci hrane iz kućanstva, restorana i ugostiteljskih i maloprodajnih objekata koji se mogu razgrađivati kao što su primjerice ostaci voća i povrća , kruha, talozi kave i čaja i sl., usitnjeno sitno granje, lišće i sl. – razgradnjom kojeg nastaje gnjojivo kompost,
- miješani komunalni otpad je otpad opisan u podgrupi 20 03 01 u Katalogu otpada iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni posebni materijali, te ostali otpad koji nije obuhvaćen primarnom selekcijom i ne može se svrstati niti u biorazgradivi otpad, niti u bilo koju drugu kategoriju otpada.

Prilikom prikupljanja biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada mora se osigurati da se taj otpad prikupi u okviru javne usluge odvojeno i da se sa njim ne miješaju ostale otpadne stvari koje spadaju u ostale kategorije otpada. Stoga su poseban predmet odluke načini prikupljanja i ostalih otpadnih stvari, koje se moraju odvojiti od biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada, kao **usluge povezane sa javnom uslugom**, kao što je korisni otpad koji se može reciklirati (papir-karton, plastična, staklena i metalna ambalaža), problematični otpad, krupni otpad i ostale vrste otpada koje se prikupljaju odvojeno na razlite propisane načine.

Dok se ne stvore tehničko-tehnološke mogućnosti odvojenog odlaganja i gospodarenja posebno biorazgradivog i posebno miješanog komunalnog otpada te

dvije vrste otpada se u ovom trenutku ne bi odvojeno prikupljale, već zajedno u istom spremniku u okviru javne usluge (članak 60. Odluke).

Pružatelj javne usluge prikupljanje biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada je komunalno društvo KOMUNALAC d.o.o. kao **davatelj usluge** (članak 3. Odluke)(dalje u tekstu: Davatelj usluge). **Korisnik usluge** je vlasnik nekretnine (stambene ili poslovne zgrade) ili njegovog posebnog dijela, uz čije korištenje nastaje potreba prikupljanja otpada, s time da korisnik usluge može biti i posjednik nekretnine koji nekretninu koristi kao zakupnik ili najmoprimac, ali pod uvjetom da je na njega vlasnik prenio ugovorom obvezu plaćanja javne usluge (članak 4. Odluke)(dalje u tekstu: Korisnik usluge).

U odnosu na dosadašnji način prikupljanja otpada, otpad u okviru javne usluge prikupljat će se na obračunskom mjestu Korisnika usluge putem spremnika ili vrećica (članak 6. Odluke), koji su posebno označeni (članak 11. Odluke). Svaki Korisnik usluge plaćat će javnu uslugu razmjerno količini odloženog otpada prema volumenu svojeg zasebnog spremnika ili prema svojem udjelu u zajedničkom spremniku. Svi vlasnici višestambene zgrade sa dva i više vlasnika moraju koristiti zajednički spremnik (članak 8. Odluke), a koliki će biti njihov udio u tom spremniku vlasnici određuju sporazumno, a ukoliko nema njihovog sporazuma veličinu udjela utvrđuje Davatelj usluge (članak 30. Odluke).

Korisnik usluge omogućit će Davatelju usluge da preuzme njegov odloženi otpad u spremniku ili vrećici na određenom **primopredajnom mjestu**, određenog termina (datuma preuzimanja) i u određeno vrijeme. Mjesto primopredaje otpada moći će se nalaziti i u okućnici nekretnine Korisnika usluge, ali samo ako se to mjesto nalazi uz prometnicu ili prilazni put na kojem Davatelj usluge preuzima otpad (članak 9. Odluke). Ako Korisnik usluge u Izjavi iz članka 30. Odluke predloži kao mjesto preuzimanja dio okućnice koje se ne nalazi uz prometnicu ili prilazni put, na kojem se preuzima otpad, takav prijedlog u Izjavi neće biti u skladu s Odlukom i kao mjesto preuzimanja biti će u tom slučaju određeno mjesto na javnoj površini koju odredi Davatelj usluge. Korisnici usluge morat će staviti spremnike, radi preuzimanje otpada, na mjesto za preuzimanje, do 7 sati ujutro u dane predviđene godišnjim planom odvoza (kalendar odvoza) koju utvrđuje Davatelj usluga, za sva obračunska mjesta jednom godišnje i dostavlja ga svim Korisnicima usluga do 15. 12. tekuće godine za slijedeću kalendarsku godinu (članak 10 i 14. Odluke).

Korisnik usluge ili Korisnici usluge moći će zatražiti od Davatelja usluga da im u njihovom trošku osigura zaključavanje spremnika radi onemogućavanja trećim osobama da neovlašteno odlažu otpad u njihov spremnik (članak 10. stavak 6. Odluke).

S obzirom da će se prikupljanje otpada vršiti za puno više primopredajnih mjesta – za sve Korisnike zasebno, po njihovim obračunskim mjestima, ali sustavno za manju količinu odvojenog otpada po pojedinim korisnicima, Odlukom je određeno da se za cijelo područje Općine Mošćenička Draga mora planirati minimalno **jednom tjedno primopredaja** spremnika sa biorazgradivim i miješenim komunalnim otpadom (članak 13. Odluke).

Pružanje javne usluge uređuje se **ugovorom** između Davatelja usluge u Korisnika usluge, s time da bitne sastojke Ugovora čine odredbe Odluke koje se odnose na pružanje javne usluge (glava V Odluke), Izjava o načinu korištenja javne usluge (članak 30. Odluke) i cjenik Davatelja usluge u dijelu koji se odnosi na javnu uslugu (članak 31. Odluke).

U svrhu sklapanja Ugovora, Davatelj usluge dostavit će Korisniku usluge dva obrasca **Izjave o načinu korištenja usluge** (članak 30. Odluke), u koji Korisnik usluge popunjava svoje osobne podatke kao Korisnik usluge i podatak o svojem obračunskom mjestu i može predložiti mjesto primopredaje, veličinu jednog od standardnog volumena spremnika (članak 12. Odluke) kojeg će koristiti, udio u zajedničkom spremniku ako se koristi zajednički spremnik, te se očituje o kompostiranju. Na obrascu se nalazi i izjava kojom Korisnik usluge potvrđuje potpisom izjave da je upoznat s Ugovorom, kao i obavijest Davatelja usluge kada se smatra da je ugovor sklopljen, odnosno koji su uvjeti raskida Ugovora. Izjavi se prilaže izvadak iz cjenika javne usluge.

Korisnik usluge mora oba primjerka ispunjene i potpisane Izjave vratiti Davatelju usluge u roku od 15 dana od dana zaprimanja. Ako Korisnik usluge vrati Davatelju usluge nepopunjenu Izjavu u navedenom roku, primjenjivati će se kao Ugovor podaci koje će navesti Davatelj usluge u Izjavi nakon što je primi natrag od Korisnika usluge.

Isto tako, ako Korisnik usluge predloži Izjavom podatak koji nije u skladu s Odlukom primjenjivat će se podatak kojeg predloži Davatelj usluge (kao recimo mjesto primopredaje i broj planiranih primopredaja u obračunskom razdoblju). Davatelj usluge mora ispunjeni jedan primjerak Izjave dostaviti Korisniku usluge u roku od 8 dana od dana zaprimanja.

Ugovor o korištenju javne usluge smatra se sklopljenim kada Korisnik usluge dostavi Davatelju usluge Izjavu, prilikom prvog korištenja javne usluge ili prilikom zaprimanja na korištenje spremnika (članak 31. Odluke i članak 15. Uredbe).

U slučaju postupanja protivno Ugovoru Korisnik javne usluge će biti dužan Davatelju usluge platiti **ugovornu kaznu**. U kojim slučajevima su Korisnici usluge dužni platiti ugovornu kaznu i u kojem iznosu propisano je člankom 35. Odluke. Ugovorna kazna plaćati će se Davatelju usluge u okviru ukupne cijene javne usluge.

Ukupnu cijenu javne usluge (članak 20. Odluke) za prikupljanje biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada koju Korisnik usluge mora za jedno mjesečno obračunsko razdoblje (članak 21. Odluke) plaćati Davatelju usluge, čini cijena minimalne javne usluge kao fiksni dio i cijena javne usluge za količinu predanog otpada u obračunskom razdoblju kao varijabilni dio, čemu se eventualno može pridodati još navedeni iznos ugovorne kazne i naknade za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom ukoliko je godišnjim planom ulaganja u komunalnu infrastrukturu Općine Mošćenička Draga predviđeno ulaganje u izgradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Suglasno članku 18. Uredbe, Davatelj usluge je dužan fiksno u cijenu javne usluge kao **cijenu minimalne javne usluge** uključiti troškove prema članku 33. stavak 4. Zakona i to: troškove nabavke i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada, te još troškove: nastale radom reciklažnog dvorišta, prijevoza i obrade glomaznog otpada i troškove vođenja evidencija i izvješćivanja u vezi s javnom uslugom. Ta se cijena utvrđuje jednom godišnje temeljem godišnjeg financijskog izvješća poslovanja Davatelja usluge (članak 22. Odluke).

Cijena javne usluge kao varijabilni dio izračunava se za količinu predanog komunalnog otpada prema volumenu spremnika u obračunskom razdoblju i čini umnožak jedinične cijene po litri spremnika za pražnjenje volumena i ukupnog volumena spremnika u litrama, sa brojem pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju i sa udjelom u spremniku. Kod Korisnika usluge koji ima jedan spremnik udio će biti uvijek 1, dok zbroj svih udjela Korisnika zajedničkog spremnika isto tako uvijek mora biti 1, a svaki Korisnik u zajedničkom spremniku će uvijek imati neki

manji udio (0,20 ili 0,30 ili 0,50) koji ulazi kao umnožak u cijeni javne usluge za tog korisnika.

Očekuje se da će **cijena ukupne javne usluge** koja će se početi naplaćivati, sa početkom primjene ove Odluke, **biti veća od postojeće cijene** koju komunalno društvo naplaćuje za odvoz otpada, posebice iz razloga što ona mora uključivati svoj fiksni dio- cijena minimalne javne usluge, kojim se moraju pokrivati svi naveni troškovi Davatelja usluge prema članku 33. stavak 4. Zakona i članku 18. Uredbe.

S obzirom da se varijabilni dio ukupne cijene uvijek mora računati prema volumenu odloženog otpada, kojeg nije moguće mjeriti prilikom preuzimanja otpada, on se jedino može računati prema volumenu preuzetog spremnika koji onda mora u cijelosti biti ispunjen otpadom- ukupni volumen otpada u tom slučaju odgovara volumenu spremnika. Suglasno tome, treba upozoriti na odredbu članka 10. stavak 5. Odluke, prema kojoj su Korisnici usluge dužni **ostaviti na primopredaju uvijek u cijelosti popunjen spremnik**, a ukoliko to ne učine, nego ostave za primopredaju prazan ili dijelomično popunjen spremnik, smatrat će se da se preuzima sa otpadom u cijelosti popunjen spremnik (mjeriti će se uvijek ukupni volumen spremnika).

Kako je jedinica lokalne samouprave u obvezi odvojeno prikupljati otpadni papir, metal, staklo i plastiku (članak 35. Zakona), Odlukom se u okviru **usluge kaja je povezana s javnom uslugom**, posebno uređuje način prikupljanja papira i kartona, plastične, staklene i metalne ambalaže kao **korisnog otpada koji se može reciklirati** (članci 39. do 47. Odluke), na obračunskom mjestu Korisnika usluge, u posebnom spremniku volumena kojeg određuje Davatelj usluge (članak 39. Odluke). Taj se otpad znači ne bi više prikupljao u okviru „zelenih otoka“ na javnoj površini.

Odlukom je predviđena sankcija za slučaj u kojem bi Korisnik ili Korisnici usluge u svoj spremnik za korisni otpad odlagali i druge otpadne stvari. U tom slučaju će se smatrati da je u spremnik dodatno uložen biorazgradivi i miješani komunalni otpad i korisnik će biti dužan platiti ukupnu cijenu za tako odložen otpad kao i eventualnu ugovornu kaznu, za taj spremnik u obračunskom razdoblju, kao i kod odlaganja otpada kao javne usluge(članak 39. Stavak 7. Odluke).

Navedeni korisni otpad prikuplja se bez naknade- Korisnik usluge ne plaća nikakvu cijenu za prikupljanje tog otpada i za takvo prikupljanje otpada se ne sklapa nikakav ugovor, ali se to odvojeno prikupljanje korisnog otpada isto tako evidentira po Korisnicima, putem spremnika ili vrećica koji su isto tako označeni barkodom ili RFID tagom (članak 43. Odluke).

Treba reći, da suglasno Odluci, Davatelj usluga daje **besplatno na korištenje sve spremnike**, kako za biorazgradiv i miješani komunalni otpad , tako i za korisni otpad, svim korisnicima usluge – **fizičkim osobama** (građanima) odnosno osobama koje ne obavljaju gospodarsku djelatnost, dok **pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost (trgovačka društva i obrtnici i druge osobe koje obavljaju djelatnost) su dužne** određene označene spremnike za odlaganje svojeg, kako biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada, tako i korisnog otpada, **kupiti od Davatelja usluge** (članak 7 i članak 39. stavak 3. Odluke).

Prema članku 4. Uredbe, Odluka mora sadržati popis adresa **reciklažnih dvorišta**, s obzirom da je člankom 35. Zakona, utvrđena obveza lokalne samouprave da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta na svom području , odnosno funkcioniranje reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice (mobilno reciklažno dvorište) koja se u smislu Zakona smatra reciklažnim dvorištem (članak 35. stavak 2. Zakona). U reciklažnom dvorištu prikupljaju se različite druge vrste otpada koje se moraju odvajati prilikom odlaganja biorazgradivog, miješanog i korisnog komunalnog

otpada. U reciklažnom dvorištu se u prvom redu prikuplja problematični otpad kao opasni otpad, opisan u podgrupi 20 01 Kataloga otpada i koji nastaje u kućanstvu i koji u prvom redu obuhvaća : otapala, kiseline, lužine, fotografske kemikalije, pesticide, fluorescencije cijevi i ostali otpad koji sadrži živu, boje, tinte, ljepljiva i smole koje sadrže opasne tvari citostike i citostatike, baterije i akumulatore, drvo i ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari, pri čemu su opasne tvari one koje su sustavno eksplozivne, zapaljive, radioaktivne i otrovne, ali i duge pojedine vrste otpada, s time da je Davatelj usluge dužan na svojoj mrežnoj web stranici objaviti koje se sve vrste otpada moraju odložiti u reciklažno dvorište (članak 57. stavak 2. Odluke).

Općina Moščenička Draga koristi reciklažno dvorište u Lovranu (članak 48. Odluke), u svrhu primjene Odluke, dok će se mobilno reciklažno dvorište premještati po naseljima shodno godišnjem planu postave, o čemu će korisnici usluge biti pravovremeno obaviješteni.

Odlukom se posebno utvrđuju količine **glomaznog (krupnog) komunalnog otpada i zelenog rezanog otpada** koje se mogu preuzimati od Korisnika usluge i to posebno količina koja se može preuzimati bez naknade i sa naknadom (članak 53. i 55. Odluke). Inače, radi razumijevanja, treba reći da je glomazni (krupni) otpad samo određena vrsta komunalnog otpada u koji prema Dodatku Naputka o glomaznom otpadu („Narodne novine“ RH br. 79/15) spadaju točno nabrojene stvari: kupaonska oprema (kade, umivaonici, WC školjke, bidei, slavine, tuševi, ogledala, ormari i police..), stvari za djecu (kreveti, hodalice, veće igračke, dječja kolica, sjedalice ..), namještaj (ormari, stolovi, fotelje, madraci, okviri za slike, grilje,..), kuhinjska oprema (sudoperi, kuhinjski elementi, šank..), vrtna oprema (vrtni alat, ljučica, vrtni ukrasi, roštilj, posude za cvijeće ..), ostali krupni otpad (rolete, ljestve, zavjese, vrata, radijatori, oprema za kućne ljubimce, prozorski okviri i prozori, rolete, tapete ..). Taj otpad ne treba miješati sa drugim vrstama krupnih otpadnih stvari kao što su recimo stvari električkog i elektroničkog otpada (televizori, frižideri, štednjaci . ..) koje sadrže električke ili elektroničke komponente.

Način prikupljanja ostalih raznih vrsta otpadnih stvari uređeno je posebnim propisima (članka 56. Odluke), a Davatelj usluga će na svojoj Web stranici morati **objaviti uputu o tome koje se otpadne stvari razvrstavaju pod pojedinu kategoriju otpada i na koji način i na koje mjesto se svaka pojedina kategorija otpada mora odlagati (članak 57. stavak 2. Odluke).**

Inače, prilikom prvog dodjeljivanja spremnika ili vrećica za odlaganje biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada i spremnika ili vrećica za korisni otpad Davatelj usluge izdati će Korisnicima usluge **Uputu o vrstama otpadnih stvari** koje se jedino mogu odlagati u te spremnike (Članak 28. stavak 1. i članak 39. stavak 6. Odluke).

Sa svim postojećim obveznicima usluge odvoza otpada morati će se najkasnije do 31. listopada 2018. godine sklopiti ugovori o korištenju javne usluge na način određen ovom Odlukom (članak 59. Odluke), s time da će postojeći način obračuna naknade i Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada Davatelja usluge iz lipnja mjeseca 2010. godine ostati na snazi i primjenjivati će se na Korisnike usluge do sklapanja Ugovora o korištenju javne usluge suglasno ovoj Odluci, ali najkasnije do 31. listopada 2018. godine (članak 62. Odluke).

U Moščeničkoj Dragi, 04. siječnja 2018. godine.